

Information till dig som utsatts för brott

När ett brott polisanmäls görs som regel en polisutredning – en s.k. förundersökning. Om anmälan inte kommer att utredas fattas ett särskilt beslut om att "förundersökning inte kommer att inledas". Så kan vara fallet om t.ex. vittnesuppgifter eller spår saknas. Framkommer nya uppgifter som kan leda till att brottet klaras upp, kommer ärendet att återupptas.

Råd och stöd

Organisationer som kan ge hjälp och stöd

Ett brott är ofta en omskakande upplevelse. På flera orter i Östergötlands län finns brottsoffer- och kvinnojourer. Dessa är ideella organisationer som arbetar med att hjälpa och lämna råd till den som utsatts för brott. Om du, i samband med polisanmälan, har begärt att få kontakt med någon brottsofferstödande organisation kommer polisen att förmedla denna kontakt. Du blir sedan kontaktad av dem.

Om du själv önskar kontakta någon av dessa organisationer kan du nå dem på följande telefonnummer:

Brottsofferjourer och brottsofferstöd

Brottsofferjourernas telecentral 0200-21 20 19
BOJ i Linköping 013-10 44 00
boj-linkoping@telia.com
BOJ i Motala 0141-23 44 94
bojmo@telia.com
BOJ i Norrköping 011-10 28 89
boj.norrkoping@telia.com
BOJ i Sydvästra Östergötland (Mjölby, Boxholm, Ödeshög) 0142-880 88

Kvinnjourerna i Östergötlands län

Kvinnjouren i Motala 0141- 512 00
motalakvinnojour@roks.se
Kvinnohuset i Norrköping 011- 16 27 01
kvinnjouren.norrkoping@roks.se
Kvinnjouren i Linköping 013- 13 43 84
kvinnjouren.linkoping@roks.se
Mjölby Kvinnojour Ellen 0142-15431

Andra hjälpande organisationer

Socialtjänsten i din kommun (se tel.katalogen)
HOPP- Riksorg. mot sexuella övergrepp 08-644 03 55

Är brottsoffret ett barn kan man vända sig till Barnens rätt i samhället, **BRIS** 0200-230 230
eller **Rädda Barnen** 08-698 90 00

Behöver du någon att tala med finns **Jourhavande präst** på larmnummer 112

Mansjourerna 08-30 30 20
ROKS, Riksorganisationen för Kvinnojourer och tjejjourer i Sverige, 08-442 99 30
RFSL, Riksförbundet för sexuellt likaberättigande 08-34 13 16
Terrafem, Jour för invandrade kvinnor och tjejer på ett antal språk 020-52 10 10

Stöd i samband med polisutredning och rättegång

Målsägandebiträde

Om du har utsatts för vissa brott, t.ex. sexuella övergrepp eller vissa andra grövre övergrepp på din person kan du få ett s.k. målsägandebiträde. Detta är i regel en advokat, som har till uppgift att ta till vara dina intressen och ge stöd och hjälp. Målsägandebiträdet betalas av staten.

Anser du att du har behov av ett målsägandebiträde bör du så fort som möjligt anmäla detta till åklagaren eller polisen som ansvarar för förundersökningen.

Stödperson

Om du som målsägande anser att du behöver något ytterligare stöd under förundersökningen eller rättegången har du rätt att ta med dig en stödperson. Detta kan vara vilken person som helst som du känner stöd av. Socialtjänsten, brottsoffer- eller kvinnojourerna kan i vissa fall ställa upp som stödpersoner.

Vittnesstöd

För att hjälpa vittnen, före och efter rättegång, finns vittnesstöd till din hjälp.

Kontakta brottsofferjouren i din kommun.

Juridisk rådgivning och rättshjälp

I alla typer av mål kan du få juridisk hjälp utöver det som polis och åklagare kan erbjuda. Du kan vända dig till en advokatbyrå och få rådgivning under högst två timmar mot en fast avgift. Om ditt ärende inte går att klara inom två timmars rådgivning, kan du efter behovsprövning få rättshjälp.

Rättshjälpsmyndigheten i Sundsvall, tel. 060-13 46 00 kan lämna mer information.

Tolk

Vid språksvårighet, hörsel- eller talskada har du rätt till gratis biträde av tolk under polisutredningen och vid rättegången. Anmäl detta till polis eller åklagare.

Ersättningsfrågor

Skadestånd

Du kan kräva skadestånd av gärningsmannen. Begäran om detta gör Du till polisen i samband med polisutredningen. Åklagaren är med vissa undantag skyldig att hjälpa dig att kräva ersättning från den som vållat dig skada.

Om domstolen utdömer skadestånd sänds domen automatiskt till Kronofogdemyndigheten som, om du så önskar, kostnadsfritt driver in beloppet.

Försäkringsersättning

Om den dömda inte kan betala skadestånd, eller om gärningsmannen inte anträffas, kan du i många fall få ersättning via din försäkring.

Kontakta ditt försäkringsbolag för upplysningar.

Brottsskadeersättning

Om den dömda inte kan betala skadestånd och du inte har någon försäkring som täcker skadan, kan du i vissa fall få ersättning från staten. Sådan ersättning kallas brottsskadeersättning.

Det är i första hand **personskador** som ersätts. Även för den kränkning som brottet inneburit kan ersättning utgå. Brottsskadeersättning för personskada och kränkning kan betalas även i fall där gärningsmannen är okänd och det alltså saknas en dom. I sådana fall krävs dock att det finns en utredning som visar att skadan har uppkommit till följd av brott.

Möjligheterna att få ersättning vid s.k. **sakskada**, t.ex. stöld och skadegörelse, är mer begränsade. En huvudregel för att ersättning skall kunna utgå för sakskada är att gärningsmannen vid tiden för brottet var på rymmen eller hade permission från vissa inrättningar som t.ex. kriminalvårdsanstalt eller vissa hem för vård av unga.

Ansökan om brottsskadeersättning skall göras till:

Brottsoffermyndigheten

Box 470

901 09 Umeå

tfn 090-70 82 00

Kontakta Brottsofferjouren för hjälp med ansökan. Blanketter och information finns även på Brottsoffermyndighetens hemsida
www.brottsoffermyndigheten.se

Samhällets möjligheter till skydd

Besöksförbud

Om du utsätts för misshandel, hot och trakasserier och det finns en överhängande risk för återfall i brott eller allvarliga trakasserier, kan du begära besöksförbud. Detta innebär att den som utsätter dig för detta kan förbjudas att besöka eller att kontakta dig på något sätt, t.ex. på telefon. Den som bryter mot ett besöksförbud kan dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

Det är åklagaren som beslutar om besöksförbudet. Besöksförbud kan utfärdas på högst ett år, men kan förlängas.

Begär besöksförbud hos polisen eller åklagaren.

Skyddslarm

Polisen har en s.k. skyddslarmsfunktion, vilket personer som utsatts för allvarliga hot kan få använda. Skyddslarm innebär att man kan få en direktuppkoppling via mobil-telefon till polisens ledningscentral.

Begär skyddslarm hos polisen.

Skyddad personuppgift

Om du behöver skydda exempelvis din adress p.g.a. hotelser eller andra trakasserier kan du få en markering för särskild sekretessprövning, s.k. **spärmarkering**, införd i folkbokföringsregistret.

Ett annat sätt att skydda hotade personer är s.k. **kvarskrivning**, för dem som bytt bostad.

Vid hot av särskilt allvarlig slag kan man få **fingerade personuppgifter**.

Begäran om spärmarkering och kvarskrivning görs till lokala skattekontoret, medan begäran om fingerade personuppgifter görs hos Rikspolisstyrelsen.

Ytterligare information

Huvudförhandling (rättegång)

Om någon misstänkt finns för brottet kan åklagaren, efter att han har fått polisens utredning, i vissa enklare fall ut-färda ett s.k. strafföreläggande. Är brottet av allvarligare art lämnar åklagaren in en stämningsansökan till tingsrätten. Efter detta följer sedan en huvudförhandling (rättegång).

Som målsägande kommer du att kallas till rättegången. Är du i behov av tolk bör detta anmälas till polisen eller till åklagaren.

Till dig som utsatts för brott

Den här broschyren får du kostnadsfritt om du vänder dig till Brottsoffermyndigheten.

I denna beskrivs närmare vad du behöver veta som målsägande/brottsoffer. Här beskrivs även t.ex. hur en rättegång går till och hur du kan överklaga en dom.

Se även Brottsoffermyndighetens hemsida:

www.brottsoffermyndigheten.se

